

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات

و...

@riazisara

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

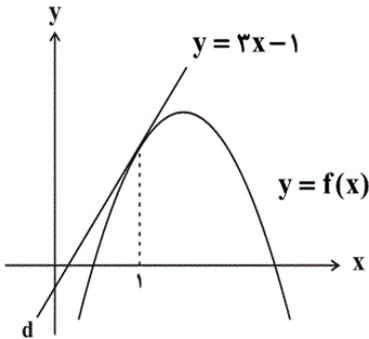
@riazisara.ir

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

۸۱- خط d در نقطه $x=1$ بر نمودار تابع f مماس است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(f(x))^3 - 4f(x)}{x-1}$ کدام است؟

۲۴ (۱)

۱۲ (۲)

۴۸ (۳)

۳۶ (۴)

۸۲- تابع $f(x) = x^2 [3 \cos x]$ در $x_0 = \pi \dots$ (نماد جزء صحیح است).

(۲) فقط مشتق چپ دارد.

(۱) فقط مشتق راست دارد.

(۴) مشتق پذیر است.

(۳) نه مشتق راست و نه مشتق چپ دارد.

۸۳- تابع f به صورت $f(x) = \begin{cases} x^2 & ; x \leq 0 \\ x+1 & ; x > 0 \end{cases}$ تعریف شده است. تابع g کدام باشد تا تابع $f+g$ در $x=0$ مشتق داشته باشد؟

$$g(x) = \begin{cases} x|x|-1 & ; x \leq 0 \\ -x-2 & ; x > 0 \end{cases} \quad (۲)$$

$$g(x) = \begin{cases} 1-2x & ; x \leq 0 \\ 2x^2 & ; x > 0 \end{cases} \quad (۱)$$

$$g(x) = \begin{cases} 2 & ; x \leq 0 \\ 1-x^2 & ; x > 0 \end{cases} \quad (۴)$$

$$g(x) = \begin{cases} 1+x & ; x \leq 0 \\ 2x & ; x > 0 \end{cases} \quad (۳)$$

۸۴- اگر $f(x) = \frac{x^2 + x + 1}{x + 1}$ باشد، مشتق تابع $g(x) = 2xf(x) + (x^2 - 1)f'(x)$ در $x=4$ کدام است؟

۴۸ (۴)

۲۴ (۳)

۱۸ (۲)

۱۲ (۱)

۸۵- اگر $f(2x) = g(x^2)$ و $g'(x) = \frac{3x}{x-1}$ باشد، مقدار $f''(4)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{5}{3}$

۸۶- اگر $f(x) = \frac{\sqrt{1-\sin 2x}}{\sqrt{1-\sin^2 x}}$ باشد، مقدار $f'\left(\frac{5\pi}{3}\right)$ کدام است؟

- (۱) -4 (۲) $-\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) 4

۸۷- اگر $f(x) = \frac{2}{3} \cos^3 x + k \cos^3 x$ و $f''\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{4}$ باشد، مقدار k کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{9}$ (۲) $\frac{5}{9}$ (۳) $-\frac{2}{9}$ (۴) $\frac{4}{9}$

۸۸- از مبدأ مختصات مماسی بر منحنی $y = \ln x$ رسم می‌کنیم. شیب خط مماس کدام است؟

- (۱) e (۲) $\frac{1}{e}$ (۳) $-e$ (۴) $-\frac{1}{e}$

۸۹- اگر $f(x) = \frac{\sqrt{(x-2)^2(x+1)}}{|x^2-3|}$ باشد، حاصل $\lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(2-h) - f(2)}{h}$ برابر کدام گزینه است؟

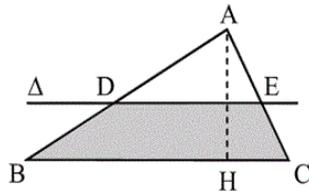
- (۱) $-\sqrt{3}$ (۲) $-2\sqrt{3}$ (۳) $\sqrt{3}$ (۴) $2\sqrt{3}$

۹۰- اگر تابع f همواره مشتق‌پذیر و $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x-h)}{h} = xe^x$ باشد، مشتق تابع $f(\ln x)$ به ازای $x = e^3$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) 2 (۴) $\frac{5}{2}$

۹۱- در مثلث ABC، ضلع BC = ۲۰ و ارتفاع AH = ۱۲ واحد است. خط Δ موازی BC با سرعت ثابت $\frac{0}{2}$ واحد در ثانیه از

آن دور می‌شود. سرعت افزایش مساحت دوزنقه در لحظه‌ای که فاصله دو خط موازی ۹ واحد باشد، کدام است؟

(۱) ۰/۸

(۲) ۰/۹

(۳) ۱

(۴) ۱/۲

۹۲- مشتق تابع ضمنی $\cos \sqrt{y} = y^2 \sin x + \frac{1}{y}$ در نقطه‌ای به طول صفر روی منحنی کدام است؟ ($0 < y < \pi^2$)

(۴) $\frac{-4\pi^5 \sqrt{3}}{81}$

(۳) $\frac{-4\pi^5}{243\sqrt{3}}$

(۲) $-\frac{\pi^5}{2}$

(۱) $\frac{\pi^5}{2}$

۹۳- دو نقطه روی منحنی تابع $f(x) = \frac{x+2}{x+1}$ وجود دارد به طوری که مماس بر نمودار f در آن نقاط، موازی مماس بر نمودار f^{-1}

در نقطه متناظر آن‌هاست. فاصله این دو نقطه کدام است؟

(۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

(۳) $3\sqrt{2}$

(۲) $2\sqrt{2}$

(۱) $\sqrt{2}$

۹۴- مشتق تابع $y = \sin^3\left(\frac{\pi}{4} + 2 \tan^{-1} x\right)$ ، به ازای $x = 1$ کدام است؟

(۴) $-\frac{3\sqrt{2}}{4}$

(۳) $\frac{3\sqrt{2}}{4}$

(۲) $\frac{\sqrt{2}}{4}$

(۱) $-\frac{\sqrt{2}}{4}$

۹۵- مقدار مثبت a کدام باشد تا مساحت مثلثی که رئوس آن نقاط بحرانی تابع $f(x) = \sqrt[3]{x^2} - ax$ است، برابر با ۳۲ شود؟

(۴) ۳۲

(۳) ۱۶

(۲) ۸

(۱) ۴

۹۶- مقدار و نوع اکسترمم نسبی تابع $f(x) = x^2 - \sqrt{2x}$ کدام است؟

(۴) $\frac{1}{2}$ ، ماکزیمم

(۳) $\frac{1}{2}$ ، مینیمم

(۲) $-\frac{3}{4}$ ، ماکزیمم

(۱) $-\frac{3}{4}$ ، مینیمم

۹۷- شیب خطی که از نقاط اکسترمم مطلق تابع $f(x) = -\frac{3x}{x^2 + 3}$ در بازه $[-2, 2]$ می‌گذرد، کدام است؟

(۴) -۳

(۳) $-\frac{1}{2}$

(۲) -۱

(۱) -۲

۹۸- مبدأ مختصات برای تابع $y = |x| - |\sin x|$ چه نقطه‌ای است؟

- (۱) ماکزیمم و مشتق پذیر
 (۲) مینییمم و مشتق پذیر
 (۳) ماکزیمم و مشتق ناپذیر
 (۴) مینییمم و مشتق ناپذیر

۹۹- $x=1$ برای تابع $f(x) = x^{1-x}$ چگونه نقطه‌ای است؟

- (۱) ماکزیمم نسبی
 (۲) می نیمم نسبی
 (۳) عطف
 (۴) عادی

۱۰۰- از چهار گوشه یک ورق مستطیل شکل به ابعاد ۲ و ۴، چهار مربع به طول ضلع x جدا می کنیم، سپس از محل های برش ورق را تا می زنیم و یک جعبه بدون در درست می کنیم. به ازای کدام مقدار x حجم جعبه بیشترین مقدار ممکن می شود؟

- (۱) $\frac{3+\sqrt{3}}{3}$
 (۲) $\frac{2-\sqrt{2}}{2}$
 (۳) $\frac{3-\sqrt{3}}{3}$
 (۴) $\frac{2+\sqrt{2}}{2}$

۱۰۱- بیشترین مساحت ممکن برای مثلث های قائم الزاویه ای که محیط آنها برابر $2+\sqrt{2}$ باشد، کدام است؟

- (۱) ۱
 (۲) $\frac{1}{2}$
 (۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
 (۴) $\sqrt{2}$

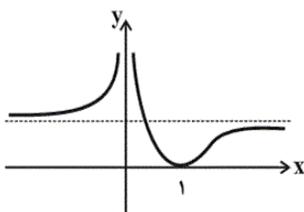
۱۰۲- جهت تقعر نمودار تابع $f(x) = \frac{1-8\sqrt{x}}{x}$ روی بازه $(0, a)$ رو به بالا است. بیشترین مقدار a کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$
 (۲) $\frac{1}{16}$
 (۳) $\frac{1}{4}$
 (۴) $\frac{1}{9}$

۱۰۳- عرض از مبدأ خط مماس بر نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 3\sqrt[3]{x} & ; x < -1 \\ -\frac{1}{2}x^2 - \frac{5}{2} & ; x \geq -1 \end{cases}$ در نقطه عطف آن کدام است؟

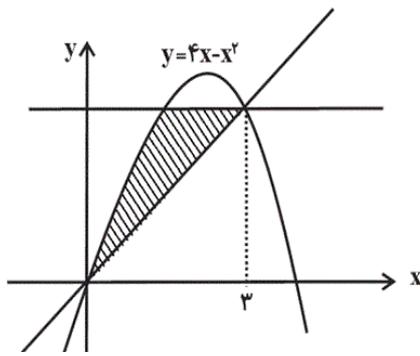
- (۱) -۳
 (۲) -۱
 (۳) -۲
 (۴) صفر

۱۰۴- نمودار تابع f در شکل زیر رسم شده است. ضابطه $y = f(x)$ کدام می تواند باشد؟

- (۱) $\frac{x^2-1}{x}$
 (۲) $\frac{x^2-2x+1}{x}$
 (۳) $\frac{x^2-2x+1}{x^2}$
 (۴) $\frac{x^2-1}{x^2}$

۱۱۰- در شکل زیر مساحت ناحیه هاشور خورده کدام است؟

- (۲) $\frac{11}{6}$
- (۴) $\frac{19}{6}$

- (۱) $\frac{7}{6}$
- (۳) $\frac{17}{6}$

هندسه‌ی تحلیلی، **مقاطع مخروطی** - سوال ۱ -

۱۱۱- خط $y = 2x + 3$ ، یکی از مجانب‌های یک هذلولی است. اگر معادلهٔ محور غیرکانونی آن $x = -1$ باشد، در این صورت معادلهٔ مجانب دیگر کدام است؟

(۴) $y = -2x - 1$

(۳) $y = -2x + 1$

(۲) $y = -2x + 4$

(۱) $y = 2x + 1$

هندسه‌ی تحلیلی، **ماتریس، دترمینان و دستگاه** - سوال ۵ -

۱۱۲- R_θ ماتریس دوران به زاویهٔ θ ، حول مبدأ مختصات است. اگر داشته باشیم $R_{\frac{\pi}{2}} \cdot R_\alpha \cdot R_{\frac{\pi}{2}} = R_{\frac{3\pi}{2}}$ ، آنگاه $(R_\alpha)^4$ کدام است؟

(۴) $\begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$

(۳) $-I$

(۲) $\begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$

(۱) I

۱۱۳- اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ و $mA - nB = \begin{bmatrix} -3 & -4 \\ 5 & 0 \end{bmatrix}$ ، آنگاه زوج مرتب (m, n) کدام است؟

(۲) $(3, 2)$

(۱) $(-3, -2)$

(۴) چنین زوج مرتبی وجود ندارد.

(۳) $(2, 3)$

۱۱۴- اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & a & b \\ c & 2 & -1 \\ 4 & a+1 & 5 \end{bmatrix}$ یک ماتریس متقارن باشد، آنگاه دترمینان ماتریس $6A^{-1}$ کدام است؟

(۴) -4

(۳) 4

(۲) -8

(۱) 8

۱۱۵- دترمینان ماتریس $A = \begin{bmatrix} yz & x^2 & x^2 \\ y^2 & xz & y^2 \\ z^2 & z^2 & xy \end{bmatrix}$ همواره برابر کدام است؟

$$\begin{vmatrix} xz & yz & xy \\ yz & xz & xy \\ yz & xy & xz \end{vmatrix} \quad (۲) \qquad \begin{vmatrix} yz & xy & xz \\ xy & xz & yz \\ xz & yz & xy \end{vmatrix} \quad (۱)$$

$$\begin{vmatrix} x^2 & xz & xy \\ xz & y^2 & yz \\ xy & yz & z^2 \end{vmatrix} \quad (۴) \qquad \begin{vmatrix} x^2 & xy & xz \\ xy & y^2 & yz \\ xz & yz & z^2 \end{vmatrix} \quad (۳)$$

۱۱۷- فرض کنید A یک ماتریس مربعی وارون پذیر از مرتبه ۲ باشد. به ازای چند مقدار حقیقی λ ، عبارت $A^t = \lambda A$ ممکن است صحیح باشد؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) هر مقدار (۴) هیچ مقدار

هندسه‌ی تحلیلی، دستگاه‌های معادلات خطی - ۴ سوال -

۱۱۸- اگر معادلات خطی سه مجهولی $\begin{cases} mx + ay + bz = 0 \\ 2x - by + az = a - b \\ x + 2ay + mz = a + 1 \end{cases}$ معادلات سه صفحه باشند و هر سه صفحه از مبدأ مختصات بگذرند،

این دستگاه معادلات دارای کدام ویژگی است؟

- (۱) به ازای هر m ، جواب غیرصفر دارد. (۲) به ازای یک مقدار m ، جواب منحصر به فرد دارد.
 (۳) به ازای هر m ، جواب منحصر به فرد دارد. (۴) به ازای یک مقدار m ، جواب غیرصفر دارد.

۱۱۹- ماتریس افزوده دستگای بعد از انجام عملیات سطری مقدماتی به صورت $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 & 4 \\ -2 & -2 & -4 & -8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ در آمده است، تعداد

جواب‌های این دستگاه کدام است؟

- (۱) صفر (۲) بی‌شمار (۳) ۱ (۴) ۲

۱۲۰- اگر در دستگاه سه معادله سه مجهولی $\begin{cases} ax + by + cz = d \\ a'x + b'y + c'z = 3 \\ a''x + b''y + c''z = 1 \end{cases}$ معکوس ماتریس ضرایب به صورت $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ و

مقدار $x = 2$ باشد، آنگاه z کدام است؟

- (۱) -۱۲ (۲) -۵ (۳) ۵ (۴) ۸

۱۱۶- $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & m \\ 2m & 0 & -2 \\ 4 & 2 & 0 \end{bmatrix}$ یک ماتریس وارون پذیر است. اگر در ماتریس A^{-1} ، درایه واقع در سطر سوم و ستون اول با درایه واقع

در سطر دوم و ستون سوم برابر باشد، m کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

ریاضیات گسسته ، نظریه ی اعداد - سوال ۲ -

۱۲۲- در رابطه همنهشتی به پیمانه ۲۹، عدد $a + 43$ به دسته هم‌ارزی $[21]$ تعلق دارد. مجموع ارقام کوچک‌ترین عدد طبیعی سه رقمی a کدام است؟

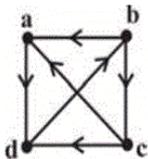
- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۱۰

۱۲۳- رابطه $4x^{11} \equiv 4x^5 + 3x - 6 \pmod{x}$ به ازای کدام یک از مقادیر x همواره برقرار است؟ $(k \in \mathbb{Z}, (x, 7) = 1)$

(۱) $x = 7k - 4$ (۲) $x = 7k - 3$ (۳) $x = 7k - 6$ (۴) $x = 7k - 5$

ریاضیات گسسته ، ترکیبات - سوال ۲ -

۱۲۴- گراف جهتدار مقابل مربوط به رابطه R روی مجموعه $A = \{a, b, c, d\}$ است. در رابطه R چند عضو (x, x) وجود دارد که $x \in A$ باشد؟

- (۱) سه (۲) دو (۳) یک (۴) هیچ

۱۲۵- با ارقام ۲، ۳، ۵، ۷ چند عدد طبیعی چهار رقمی شامل ارقام ۲ و ۵ می‌توان نوشت؟

- (۱) ۹۲ (۲) ۱۱۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۱۸۱

ریاضیات گسسته ، احتمال - سوال ۵ -

۱۲۶- ۶ نفر به طور متوالی در یک مصاحبه استخدام شرکت کرده‌اند. اگر حتماً یک نفر از بین آن‌ها استخدام شود و شانس قبولی هر نفر، دو برابر نفر بعدی باشد، احتمال قبولی نفر آخر چقدر کم‌تر از احتمال قبولی نفر سوم است؟

$$\frac{1}{21} \text{ (۱)} \quad \frac{1}{9} \text{ (۲)} \quad \frac{31}{63} \text{ (۳)} \quad \frac{5}{21} \text{ (۴)}$$

۱۲۷- در پرتاب یک تاس اگر ۶ ظاهر شود، مجاز به پرتاب تاس دوم هستیم، در غیر این صورت دو سکه پرتاب می‌کنیم؛ با کدام احتمال لااقل یک سکه رو ظاهر می‌شود؟

$$\frac{5}{8} \text{ (۱)} \quad \frac{2}{3} \text{ (۲)} \quad \frac{3}{4} \text{ (۳)} \quad \frac{5}{12} \text{ (۴)}$$

۱۲۸- دو کیسه داریم، در کیسه اول، ۳ مهره قرمز و ۲ مهره سبز و در کیسه دوم، ۲ مهره قرمز و ۵ مهره سبز وجود دارد. یک مهره به تصادف از یکی از کیسه‌ها برداشته و در کیسه دیگر می‌گذاریم و سپس یک مهره از کیسه اخیر بیرون می‌کشیم. احتمال این که هر دو مهره سبز باشند، کدام است؟

$$\frac{21}{63} \text{ (۱)} \quad \frac{23}{70} \text{ (۲)} \quad \frac{45}{142} \text{ (۳)} \quad \frac{64}{123} \text{ (۴)}$$

۱۲۹- دو ظرف یکسان داریم که در اولی ۶ گوی آبی و ۳ گوی قرمز و در دومی ۳ گوی آبی و ۵ گوی قرمز وجود دارد. از یکی از ظرف‌ها، گویی بیرون می‌آوریم. اگر این گوی آبی باشد، با کدام احتمال از ظرف اول انتخاب شده است؟

$$0/48 \text{ (۱)} \quad 0/54 \text{ (۲)} \quad 0/60 \text{ (۳)} \quad 0/64 \text{ (۴)}$$

۱۳۰- در یک آزمایش که تکرار امتحان برنولی (پدیده دو حالتی) برای رسیدن به اولین پیروزی است، احتمال آن که در تکرار دوم، اولین پیروزی حاصل شود، برابر $\frac{2}{9}$ است. بیش‌ترین احتمال برای آن که در تکرار چهارم اولین پیروزی به دست آید، کدام است؟

$$\frac{2}{81} \text{ (۱)} \quad \frac{4}{81} \text{ (۲)} \quad \frac{6}{81} \text{ (۳)} \quad \frac{8}{81} \text{ (۴)}$$

ریاضیات گسسته ، مجموعه ، ضرب دکارتی و رابطه - سوال ۱ -

۱۲۱- مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ دارای چند افراز سه دسته‌ای می‌باشد؟

$$25 \text{ (۱)} \quad 50 \text{ (۲)} \quad 40 \text{ (۳)} \quad 15 \text{ (۴)}$$

(علی سلامت)

سوال ۸۱ - ۱۳۹۷

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f^3(x) - 4f(x)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)(f(x)+2)(f(x)-2)}{x-1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} (f(x)(f(x)+2)) \times \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-2}{x-1} = 2 \times 4 \times f'(1)$$

$$= 8 \times 3 = 24$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۴

۳

۲

۱

(سعید علم‌پور)

سوال ۸۲ - ۱۳۹۷

تابع در $x_0 = \pi$ پیوسته است. زیرا داریم: $f(\pi) = \pi^2[-3] = -3\pi^2$

$$\lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pi^+} f(x) = -3\pi^2$$

علاوه بر این در همسایگی $x_0 = \pi$ ، ضابطه تابع به صورت $f(x) = -3x^2$ خواهد بود که واضح است این تابع مشتق‌پذیر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۴

۳

۲

۱

به ازای هر x ضابطه داده شده برای g ، تابع $f + g$ در $x = 0$ پیوسته

$$f'(x) = \begin{cases} 2x & ; x < 0 \\ 1 & ; x > 0 \end{cases} \quad \text{است. حال برای تابع } f \text{ داریم:}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f'(x) = 0, \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = 1$$

بنابراین برای اینکه تابع $f + g$ در $x = 0$ مشتق پذیر باشد، شیب نیم مماس چپ g در $x = 0$ ، باید از شیب نیم مماس راست آن 1 واحد بیشتر باشد.

ضابطه تابع گزینه «۲» ویژگی مورد نظر را دارد:

$$g(x) = \begin{cases} -x^2 - 1 & ; x \leq 0 \\ -x - 2 & ; x > 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g'(x) = \begin{cases} -2x & ; x < 0 \\ -1 & ; x > 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} g'(x) = 0, \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} g'(x) = -1$$

$$\Rightarrow (f + g)'_-(0) = (f + g)'_+(0) = 0$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

راه حل اول:

$$f(x) = \frac{x^2 + x + 1}{x + 1} = \frac{x^2 + x}{x + 1} + \frac{1}{x + 1} = x + \frac{1}{x + 1}$$

$$f'(x) = 1 - \frac{1}{(x + 1)^2}$$

$$\Rightarrow g(x) = 2x\left(x + \frac{1}{x + 1}\right) + (x^2 - 1)\left(1 - \frac{1}{(x + 1)^2}\right)$$

$$= 2x^2 + \frac{2x}{x + 1} + x^2 - 1 - \frac{x - 1}{x + 1} = 3x^2 - 1 + \frac{2x - x + 1}{x + 1} = 3x^2$$

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(کاظم اجلالی)

$$f(2x) = g(x^2) \Rightarrow 2f'(2x) = 2xg'(x^2) \Rightarrow f'(2x) = xg'(x^2)$$

$$\Rightarrow 2f''(2x) = g'(x^2) + 2x^2g''(x^2)$$

$$2f''(4) = g'(4) + 8g''(4) \quad \text{بنابراین به ازای } x=2 \text{ داریم:}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} g'(x) = \frac{2x}{x-1} \Rightarrow g'(4) = \frac{12}{3} = 4 \\ g''(x) = \frac{-2}{(x-1)^2} \Rightarrow g''(4) = \frac{-2}{9} = -\frac{1}{3} \end{array} \right. \quad \text{از طرف دیگر داریم:}$$

$$\Rightarrow 2f''(4) = 4 + 8\left(-\frac{1}{3}\right) \Rightarrow f''(4) = \frac{2}{3}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

(علی شهرابی)

با دو اتحاد $1 - \sin^2 x = \cos^2 x$ و $1 - \sin 2x = (\sin x - \cos x)^2$ ضابطه f را ساده‌تر می‌نویسیم:

$$f(x) = \frac{\sqrt{1 - \sin 2x}}{\sqrt{1 - \sin^2 x}} = \frac{\sqrt{(\sin x - \cos x)^2}}{\sqrt{\cos^2 x}} = \frac{|\sin x - \cos x|}{|\cos x|}$$

در همسایگی $x = \frac{5\pi}{3}$ ، با تعیین علامت عبارت‌های داخل قدر مطلقضابطه f به صورت زیر در می‌آید:

$$f(x) = \frac{\overbrace{|\sin x - \cos x|}^{-}}{\underbrace{|\cos x|}_{+}} = \frac{-\sin x + \cos x}{\cos x} = 1 - \tan x$$

$$\Rightarrow f'(x) = -(1 + \tan^2 x) \Rightarrow f'\left(\frac{5\pi}{3}\right) = -(1 + (-\sqrt{3})^2) = -4$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

(کظم اجلائی)

$$f'(x) = -2 \sin x \cos^2 x - 3k \sin 3x$$

$$f''(x) = -2 \cos^3 x + 4 \sin^2 x \cos x - 9k \cos 3x$$

$$f''\left(\frac{\pi}{3}\right) = -2\left(\frac{1}{2}\right)^3 + 4\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2\left(\frac{1}{2}\right) - 9k(-1) = \frac{5}{4} + 9k$$

$$\frac{5}{4} + 9k = \frac{1}{4} \Rightarrow k = -\frac{1}{9}$$

بنابراین:

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

(میب شفیع)

$$M \Big|_{\text{Ln}\alpha}^{\alpha}, y' = \frac{1}{x} \Rightarrow m = \frac{1}{\alpha}$$

$$\alpha \text{ : معادله خط مماس بر حسب } \alpha: y - \text{Ln}\alpha = \frac{1}{\alpha}(x - \alpha)$$

نقطه (۰,۰) را در این معادله صدق می‌دهیم:

$$-\text{Ln}\alpha = \frac{1}{\alpha}(-\alpha)$$

$$\Rightarrow \text{Ln}\alpha = 1 \Rightarrow \alpha = e \Rightarrow m = \frac{1}{e}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

(مهممهری وزیری)

با فرض $-h = t$ داریم:

$$\lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(2-h) - f(2)}{h} = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{f(2+t) - f(2)}{-t} = -f'_+(2)$$

$$x > 2 \Rightarrow f(x) = |x-2| \times \frac{\sqrt{x+1}}{|x^2-3|} = \underbrace{(x-2)}_{\text{عامل صفر}} \times \frac{\sqrt{x+1}}{|x^2-3|}$$

$$f'_+(2) = \underbrace{1}_{\text{مشتق عامل صفر}} \times \frac{\sqrt{2+1}}{\underbrace{|4-3|}_{\text{عوامل غیر صفر}}} = \sqrt{3} \Rightarrow \text{عبارت مورد نظر سؤال} = -f'_+(2) = -\sqrt{3}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه ۱۳۸)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x-h)}{h} = 2f'(x) = xe^x \Rightarrow f'(x) = \frac{1}{2}xe^x$$

$$(f(\text{Lnx}))'_{(x=e^r)} = \frac{1}{x} \times f'(\text{Lnx}) \Big|_{x=e^r} = \frac{1}{e^r} f'(\text{Lne}^r)$$

$$= \frac{1}{e^r} \times f'(r) = \frac{1}{e^r} \times \frac{1}{2} \times r e^r = \frac{r}{2}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

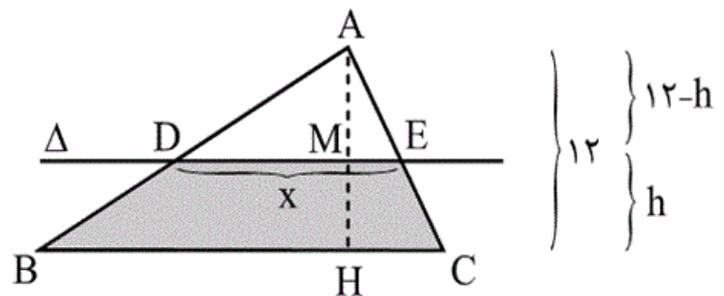
۴

۳

۲ ✓

۱

اگر ضلع $DE = x$ و ارتفاع $MH = h$ در نظر گرفته شود، برای حل مسأله در مرحله اول، متغیرها را مشخص می‌کنیم.

$$\begin{cases} h'_t = 0/2 \\ S'_t = ? \\ h_0 = 9 \end{cases}$$

حال مساحت ذوزنقه را بر حسب این متغیرها محاسبه می‌کنیم.

$$S = \frac{1}{2}(DE + BC)MH = \frac{1}{2}(x + 20)h$$

با استفاده از رابطه تالس داریم:

$$\frac{x}{20} = \frac{12-h}{12} \Rightarrow x = \frac{60-5h}{3}$$

۴

۳ ✓

۲

۱

$$f(x, y) = 0 \Rightarrow y'_x = -\frac{f'_x}{f'_y}$$

$$f(x, y) = \cos \sqrt{y} - y^2 \sin x - \frac{1}{2}$$

$$y'_x = -\frac{-y^2 \cos x}{-\frac{1}{2\sqrt{y}} \sin \sqrt{y} - 2y \sin x}$$

$$x_0 = 0 \Rightarrow \cos \sqrt{y} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\sqrt{y} < \pi} \sqrt{y} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow y = \frac{\pi^2}{9}$$

$$y'_x = -\frac{-\frac{\pi^2}{81} \times 1}{-\frac{1}{2\pi} \times \frac{\sqrt{3}}{2} - 0} = \frac{\frac{\pi^2}{81}}{-\frac{3\sqrt{3}}{4\pi}} = -\frac{4\pi^5 \sqrt{3}}{729} = -\frac{4\pi^5}{243\sqrt{3}}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

فرض کنیم (a, b) یکی از آن دو نقطه واقع بر نمودار تابع f باشد. پس:

$$(f^{-1})'(b) = f'(a) \Rightarrow \frac{1}{f'(a)} = f'(a) \Rightarrow (f'(a))^2 = 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f'(a) = 1 & \text{غیر قابل قبول} \\ f'(a) = -1 & \text{قابل قبول} \end{cases}$$

$$f'(a) = \frac{-1}{(a+1)^2} \Rightarrow \frac{-1}{(a+1)^2} = -1 \Rightarrow (a+1)^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} a+1 = 1 \\ a+1 = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \Rightarrow b = 2 \Rightarrow A(0, 2) \\ a = -2 \Rightarrow b = 0 \Rightarrow A'(-2, 0) \end{cases}$$

$$\Rightarrow AA' = \sqrt{(0+2)^2 + (2-0)^2} \Rightarrow AA' = 2\sqrt{2}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(آریان هیدری)

$$y = \sin^2\left(\frac{\pi}{4} + 2 \tan^{-1} x\right)$$

$$\Rightarrow y' = 2 \sin^2\left(\frac{\pi}{4} + 2 \tan^{-1} x\right) \times \cos\left(\frac{\pi}{4} + 2 \tan^{-1} x\right) \times \frac{2}{1+x^2}$$

$$\xrightarrow{x=1} y'(1) = 2 \sin^2\left(\frac{\pi}{4} + 2\left(\frac{\pi}{4}\right)\right) \cos\left(\frac{\pi}{4} + 2\left(\frac{\pi}{4}\right)\right) \times \frac{2}{2}$$

$$= 2\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{-2\sqrt{2}}{2}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

۴ ✓

۳

۲

۱

دامنه تابع f ، \mathbb{R} است و برای مشتق آن داریم:

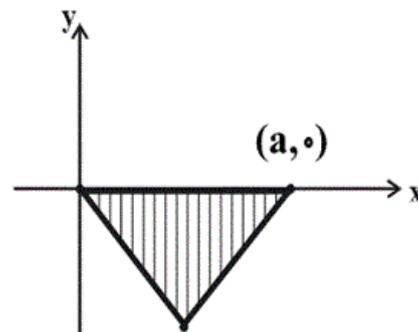
$$f'(x) = \frac{2x - a}{3\sqrt{(x^2 - ax)^2}}$$

برای پیدا کردن طول نقاط بحرانی، $f'(x) = 0$ قرار می‌دهیم:

$$f'(x) = 0 \Rightarrow x = \frac{a}{2}$$

همچنین مقادیری که در دامنه تابع f' قرار ندارند، جزء طول نقاط بحرانی تابع f هستند. بنابراین $x = a$ و $x = 0$ نیز طول نقاط بحرانی تابع f هستند. در نتیجه مختصات رئوس مثلث مورد نظر $(0, 0)$ ، $(a, 0)$ و

$$\left(\frac{a}{2}, -\sqrt{\frac{a^2}{4}}\right) \text{ هستند.}$$

$$\left(\frac{a}{2}, -\sqrt{\frac{a^2}{4}}\right)$$

مساحت این مثلث را برابر با ۳۲ قرار می‌دهیم:

$$S = \frac{1}{2} a \sqrt{\frac{a^2}{4}} = 32 \Rightarrow \sqrt{\frac{a^5}{4}} = 64$$

$$\Rightarrow a^5 = (2^6)^2 \times 2^2 = 2^{20} \Rightarrow a = 2^4 = 16$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۸۲ تا ۱۸۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

دامنه f ، $[0, +\infty)$ است.

$$f'(x) = 2x - \frac{1}{\sqrt{2x}}$$

$$\xrightarrow{f'(x)=0} 2x = \frac{1}{\sqrt{2x}} \Rightarrow 2x\sqrt{2x} = 1 \Rightarrow (\sqrt{2x})^3 = 1$$

$$\Rightarrow \sqrt{2x} = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

طول نقطه اکسترمم تابع:

با تشکیل جدول تغییرات رفتار داریم:

x	0	$\frac{1}{2}$	
f'(x)	-	0	+
f(x)		min	

$f\left(\frac{1}{2}\right) = -\frac{3}{4}$

نقطه $\left(\frac{1}{2}, -\frac{3}{4}\right)$ ، مینیمم نسبی تابع است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۸۴ تا ۱۸۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

ابتدا نقاط بحرانی بازه $(-2, 2)$ را پیدا می‌کنیم:

$$f'(x) = \frac{2(x^2 - 3)}{(x^2 + 3)^2} \xrightarrow{f'(x)=0} x^2 = 3 \Rightarrow x = \pm\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(-\sqrt{3}) = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ f(\sqrt{3}) = -\frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases}$$

از طرفی مقادیر تابع در ابتدا و انتهای بازه $[-2, 2]$ به ترتیب برابرند با

$$f(2) = -\frac{6}{7} \text{ و } f(-2) = \frac{6}{7} \text{ در نتیجه } (-\sqrt{3}, \frac{\sqrt{3}}{2}) \text{ نقطهٔ ماکزیمم}$$

مطلق و $(\sqrt{3}, -\frac{\sqrt{3}}{2})$ نقطهٔ مینیمم مطلق است. حال شیب خط گذرا از این

دو نقطه را حساب می‌کنیم:

$$m = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} - (-\frac{\sqrt{3}}{2})}{-\sqrt{3} - \sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{-2\sqrt{3}} = -\frac{1}{2}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۷۰ تا ۱۷۳)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

تابع داده شده را در بازه $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ به صورت یک تابع دو ضابطه‌ای

می‌نویسیم:

$$y = |x| - |\sin x| = \begin{cases} -x + \sin x & ; -\frac{\pi}{2} < x < 0 \\ x - \sin x & ; 0 \leq x < \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow y' = \begin{cases} -1 + \cos x & ; -\frac{\pi}{2} < x < 0 \\ 1 - \cos x & ; 0 \leq x < \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنیم y' در بازه $\left(-\frac{\pi}{2}, 0\right)$ منفی و در بازه

$\left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ مثبت و در $x = 0$ برابر صفر است. لذا مبدأ مختصات برای تابع

داده شده یک نقطهٔ مینیمم نسبی و مشتق‌پذیر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۸۴ تا ۱۸۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(کاظم اجلالی)

مشتق تابع را در $x = 1$ محاسبه می‌کنیم:

$$y = x^{1-x} \Rightarrow \ln y = \ln(x^{1-x}) = (1-x)\ln x$$

$$\xrightarrow{\text{از طرفین مشتق می‌گیریم.}} \frac{y'}{y} = -\ln x + \frac{1-x}{x} \Rightarrow y' = y(-\ln x + \frac{1-x}{x})$$

$$y' = x^{1-x}(-\ln x + \frac{1-x}{x}) = -x^{1-x}(\ln x + \frac{x-1}{x})$$

$$\Rightarrow y'(1) = 0$$

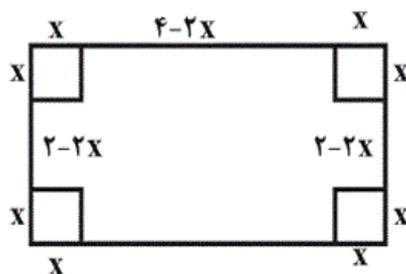
 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

مطابق شکل زیر ابعاد جعبه x ، $2-2x$ و $4-2x$ خواهد بود.

بنابراین حجم جعبه بدون در برابر است با:

$$V = x(2-2x)(4-2x), 0 < x < 1$$

حال به کمک مشتق حجم جعبه را بیشترین مقدار ممکن می‌کنیم:

$$V' = 4(3x^2 - 6x + 2)$$

$$V'(x) = 0 \Rightarrow 3x^2 - 6x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{3 + \sqrt{3}}{3} \text{ غ.ق.ق} \\ x = \frac{3 - \sqrt{3}}{3} \end{cases}$$

توجه کنید که $\lim_{x \rightarrow 0^+} V(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} V(x) = 0$ است، پس مقدار

$V\left(\frac{3 - \sqrt{3}}{3}\right)$ که مقداری مثبت است، ماکزیمم مطلق تابع V می‌باشد.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۷)

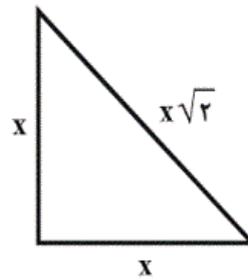
 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

اگر محیط مثلث قائم‌الزاویه ثابت باشد، بیشترین مساحت آن زمانی رخ می‌دهد که مثلث متساوی‌الساقین نیز باشد:

$$\text{محیط} = 2x + x\sqrt{2} = x(2 + \sqrt{2}) = 2 + \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow x = 1$$

$$\Rightarrow S_{\max} = \frac{x^2}{2} = \frac{1}{2}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۷)

۴

۳

۲

۱

$$f'(x) = \frac{4\sqrt{x}-1}{x^2} \Rightarrow f''(x) = \frac{2-6\sqrt{x}}{x^3}$$

برای اینکه جهت تقعر تابع رو به بالا باشد، لازم است $f''(x) > 0$ باشد.

داریم:

$$\frac{2-6\sqrt{x}}{x^3} > 0 \xrightarrow{D_{f'}=D_{f''}=(0,+\infty)} 2-6\sqrt{x} > 0 \Rightarrow \sqrt{x} < \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow x < \frac{1}{9} \xrightarrow{x>0} x \in \left(0, \frac{1}{9}\right)$$

بنابراین بیشترین مقدار a ، $\frac{1}{9}$ است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۸۰ تا ۱۸۲)

۴

۳

۲

۱

می‌دانیم طول نقطهٔ عطف نمودار تابع $y = \sqrt[3]{x}$ ، $x = 0$ است. پس با توجه به محدود کردن دامنهٔ آن به $x < -1$ و همچنین اینکه سهمی نقطهٔ عطف ندارد، طول نقطهٔ عطف نمودار تابع f ، قطعاً $x = -1$ است و داریم:

$$f(-1) = -\frac{1}{2}(1) - \frac{5}{2} = -3$$

تابع f در $x = -1$ پیوسته است. بنابراین کافی است شیب خط مماس بر آن را در $x = -1$ به دست آوریم:

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}} & ; x < -1 \\ -x & ; x \geq -1 \end{cases}$$

تابع در $x = -1$ مشتق‌پذیر نیز می‌باشد و $f'(-1) = 1$ است. بنابراین خط مماس بر نمودار تابع در نقطهٔ $(-1, -3)$ به صورت زیر است:

$$y = x - 2$$

عرض از مبدا این خط برابر -2 است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۸۲ تا ۱۸۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

$x = 0$ مجانب قائم نمودار تابع است، به طوری که در همسایگی آن علامت f یکسان است، بنابراین $x = 0$ باید ریشهٔ مضاعف عبارت مخرج باشد. از طرفی نمودار تابع در $x = 1$ بر محور x ها مماس است یعنی $x = 1$ باید ریشهٔ مضاعف عبارت صورت باشد.

در نتیجه ضابطهٔ $y = f(x)$ را می‌توان به صورت

$$f(x) = \frac{(x-1)^2}{x^2} = \frac{x^2 - 2x + 1}{x^2} \text{ در نظر گرفت.}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۹۷ تا ۲۱۰)

۴

۳ ✓

۲

۱

$x = 0$ مجانب قائم نمودار است و از آنجا که در دو طرف آن علامت تابع یکسان است، $x = 0$ باید ریشه مضاعف عبارت مخرج باشد، بنابراین $b = 0$ است.

$$\Rightarrow f(x) = \frac{x+a}{x^2} = \frac{1}{x} + \frac{a}{x^2}$$

$x = 2$ نیز طول نقطه اکسترم نسبی نمودار تابع است. پس $f'(2) = 0$ باید باشد:

$$f'(x) = -\frac{1}{x^2} - \frac{2a}{x^3} \Rightarrow f'(2) = -\frac{1}{4} - \frac{a}{4} = 0 \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow a + b = -1$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۹۷ تا ۲۱۰)

۴

۳

۲

۱

می‌بینیم خط Δ نقاط اکسترم نسبی تابع را به هم وصل کرده است که در این دو نقطه مماس افقی و مشتق برابر صفر است. از تابع مشتق می‌گیریم:

$$y' = \frac{(4kx - 8)(x - 8) - 1(2kx^2 - 8x + 64)}{(x - 8)^2} = 0$$

$$\Rightarrow 4kx^2 - 32kx - 8x + 64 - 2kx^2 + 8x - 64 = 0$$

$$\Rightarrow 2kx^2 - 32kx = 2kx(x - 16) = 0 \Rightarrow x = 0, 16$$

$$A \begin{cases} x = 0 \\ y = -8 \end{cases}$$

$$B \begin{cases} x = 16 \\ y = \frac{512k - 8(16) + 64}{(16 - 8 = 8)} = 64k - 16 + 8 = 64k - 8 \end{cases}$$

$$\Delta \text{ شیب خط} = m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{64k - 8 - (-8)}{16 - 0}$$

$$= \frac{64k}{16} = 4k = 8 \Rightarrow k = 2$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۹۷ تا ۲۱۰)

۴

۳

۲

۱

(عمید معنوی)

$$0 < x < 1 \Rightarrow 0 < 3x < 3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 0 < 3x < 1 \Rightarrow [3x] = 0 \Rightarrow 0 < x < \frac{1}{3} \\ 1 \leq 3x < 2 \Rightarrow [3x] = 1 \Rightarrow \frac{1}{3} \leq x < \frac{2}{3} \\ 2 \leq 3x < 3 \Rightarrow [3x] = 2 \Rightarrow \frac{2}{3} \leq x < 1 \end{cases}$$

$$\int_0^1 |3x-1|[3x]dx$$

$$= \int_0^{\frac{1}{3}} (1-3x)(0)dx + \int_{\frac{1}{3}}^{\frac{2}{3}} (3x-1)(1)dx + \int_{\frac{2}{3}}^1 (3x-1)(2)dx$$

$$= 0 + \left(\frac{3x^2}{2} - x \right) \Big|_{\frac{1}{3}}^{\frac{2}{3}} + (3x^2 - 2x) \Big|_{\frac{2}{3}}^1$$

۴

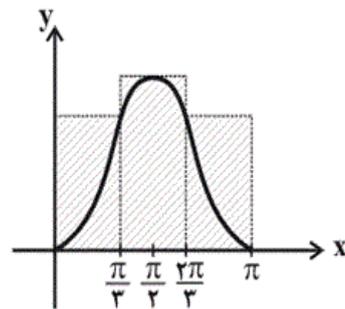
۳

۲ ✓

۱

(عمید علیزاده)

نمودار تابع f و مجموع ریمان بالای آن در بازه $[0, \pi]$ در شکل زیر مشخص شده است:

بنابراین داریم:

$$U_3 = \frac{\pi}{3} \left(f\left(\frac{\pi}{3}\right) + f\left(\frac{\pi}{2}\right) + f\left(\frac{2\pi}{3}\right) \right) = \frac{\pi}{3} \left(\frac{3}{4} + 1 + \frac{3}{4} \right) = \frac{5\pi}{6}$$

(دیفرانسیل - انتگرال: صفحه‌های ۲۲۷ تا ۲۳۲)

۴

۳

۲ ✓

۱

ابتدا طول نقطه برخورد خط $y = 1$ با تابع را به دست می آوریم:

$$y_1 = y_2 \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{4-x^2}} = 1 \Rightarrow 4-x^2 = 1 \Rightarrow x = \sqrt{3} \quad x > 0$$

$$S = \int_0^{\sqrt{3}} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{4-x^2}}\right) dx = \left(x - \sin^{-1} \frac{x}{2}\right) \Big|_0^{\sqrt{3}}$$

$$= \sqrt{3} - \frac{\pi}{3} = \frac{1}{3}(3\sqrt{3} - \pi)$$

(دیفرانسیل - انتگرال: صفحه های ۲۴۱ تا ۲۴۷)

۴

۳

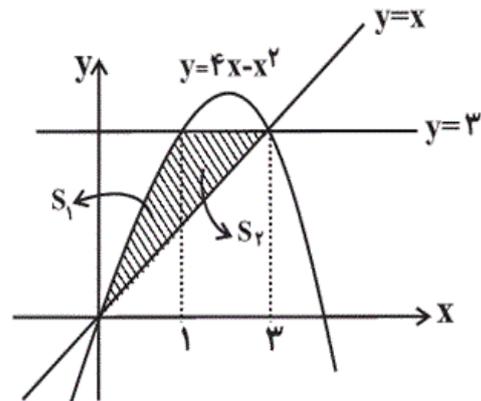
۲

۱ ✓

$$x = 3 \Rightarrow y = 4(3) - (3)^2 = 3 \Rightarrow \text{معادله خط افقی } y = 3$$

$$\Rightarrow \text{معادله خط مورب } y = x$$

$$\begin{cases} y = 4x - x^2 \\ y = 3 \end{cases} \Rightarrow 4x - x^2 = 3 \Rightarrow x^2 - 4x + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$S = S_1 + S_2 = \int_1^3 (4x - x^2 - x) dx + \int_1^3 (3 - x) dx$$

$$S = \left(\frac{3x^2}{2} - \frac{1}{3}x^3\right) \Big|_1^3 + \left(3x - \frac{1}{2}x^2\right) \Big|_1^3$$

$$= \left(\frac{3}{2} - \frac{1}{3}\right) + \left(\left(9 - \frac{9}{2}\right) - \left(3 - \frac{1}{2}\right)\right) = \frac{7}{6} + 2 = \frac{19}{6}$$

(دیفرانسیل - انتگرال: صفحه های ۲۴۱ تا ۲۴۷)

۴ ✓

۳

۲

۱

محل تلاقی مجانب با محور غیر کانونی، مختصات مرکز هذلولی را می‌دهد:

$$\begin{cases} y = 2x + 3 \\ x = -1 \end{cases} \Rightarrow y = 2(-1) + 3 = 1 \Rightarrow (-1, 1) \text{ : مرکز}$$

در هذلولی‌های افقی و قائم، شیب مجانب‌ها قرینه‌اند، پس شیب مجانب

دیگر $m = -2$ است.

$$\text{معادله مجانب دیگر: } y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 1 = -2(x + 1)$$

$$\Rightarrow y = -2x - 1$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴ ✓

۳

۲

۱

$$R_{\alpha} \cdot R_{\beta} = R_{(\alpha+\beta)} \quad (۱)$$

نکته:

$$R_{\alpha}^n = R_{n\alpha} \quad (۲)$$

$$R_{\frac{\pi}{۴}} \cdot R_{\alpha} \cdot R_{\frac{\pi}{۲}} \stackrel{(۱)}{=} R_{\left(\frac{\pi}{۴} + \alpha + \frac{\pi}{۲}\right)} \stackrel{\text{طبق فرض}}{=} R_{\frac{۳\pi}{۲}}$$

$$\Rightarrow \frac{۳\pi}{۴} + \alpha = \frac{۳\pi}{۲} \Rightarrow \alpha = \frac{۳\pi}{۴}$$

$$\Rightarrow R_{\alpha}^{\frac{۴}{۴}} = R_{\frac{۳\pi}{۴}}^{\frac{۴}{۴}} \stackrel{(۲)}{=} R_{۳\pi} = \begin{bmatrix} \cos ۳\pi & -\sin ۳\pi \\ \sin ۳\pi & \cos ۳\pi \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -۱ & ۰ \\ ۰ & -۱ \end{bmatrix} = -I$$

(هندسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه ۱۱۲)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} ۰ & -۲m \\ m & ۳m \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} n & ۰ \\ -n & ۲n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -۳ & -۴ \\ ۵ & ۰ \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} -n & -۲m \\ m+n & ۳m-۲n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -۳ & -۴ \\ ۵ & ۰ \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} n=۳ \\ m=۲ \end{cases}$$

(هندسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه های ۹۶ تا ۹۸)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$A = \begin{bmatrix} 1 & a & b \\ c & 2 & -1 \\ 4 & a+1 & 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{A متقارن است}} \begin{cases} b = 4 \\ a+1 = -1 \\ c = a \end{cases}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 4 \\ -2 & 2 & -1 \\ 4 & -1 & 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{بسط نسبت به سطر اول}}$$

$$|A| = \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 5 \end{vmatrix} + 2 \begin{vmatrix} -2 & -1 \\ 4 & 5 \end{vmatrix} + 4 \begin{vmatrix} -2 & 2 \\ 4 & -1 \end{vmatrix}$$

$$= (10 - 1) + 2(-10 + 4) + 4(2 - 8) = -27$$

با توجه به این که $|A^{-1}| = \frac{1}{|A|}$ ، پس خواهیم داشت:

$$|6A^{-1}| = 6^3 \times \left(-\frac{1}{27}\right) = -\frac{216}{27} = -8$$

(هندسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۱۹ و دستگاه معادلات خطی: صفحه ۱۳۷)

۴

۳

۲ ✓

۱

در دترمینان ماتریس A ، از x ، y و z به ترتیب در سطرهای اول، دوم و سوم، فاکتور گرفته سپس x ، y و z را به ترتیب در ستونهای اول، دوم و سوم ضرب می‌کنیم.

$$\begin{vmatrix} yz & x^2 & x^2 \\ y^2 & xz & y^2 \\ z^2 & z^2 & xy \end{vmatrix} = xyz \begin{vmatrix} \frac{yz}{x} & x & x \\ y & \frac{xz}{y} & y \\ z & z & \frac{xy}{z} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} yz & xy & xz \\ xy & xz & yz \\ xz & yz & xy \end{vmatrix}$$

(هندسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: مشابه تمرین ۵ - قسمت (ه) صفحه ۱۲۸)

۴

۳

۲

۱ ✓

می‌دانیم که دترمینان هر ماتریس مربعی با دترمینان ترانژاده‌اش برابر است،

پس داریم:

$$A^t = \lambda A \Rightarrow |A^t| = |\lambda A| = \lambda^2 |A| \Rightarrow |A| = \lambda^2 |A|$$

$$\xrightarrow{|A| \neq 0} \lambda^2 = 1 \Rightarrow \lambda = \pm 1$$

(هندسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۵)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$|A| = \begin{vmatrix} m & -1 & -1 \\ 2 & 1 & -1 \\ 1 & -2 & m \end{vmatrix} = m^2 + 6$$

$m^2 + 6$ همواره مخالف صفر است، بنابراین دستگاه به ازای هر m جواب

منحصر به فرد صفر دارد.

(هنرسه تالیلی - دستگاه معادلات فطی: صفحه‌های ۱۴۱ تا ۱۴۳)

۴

۳ ✓

۲

۱

(سید عادل رضا مر تفضوی)

۱۱۹ -

چون دترمینان ماتریس ضرایب دستگاه برابر صفر است و دو

صفحه $x + y + 2z = 4$ و $-2x - 2y - 4z = -8$ بر هم منطبقند، پس

دستگاه بی‌شمار جواب دارد.

(هنرسه تالیلی - دستگاه معادلات فطی: صفحه‌های ۱۴۰ و ۱۴۱)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$\begin{cases} ax + by + cz = d \\ a'x + b'y + c'z = ۳ \\ a''x + b''y + c''z = ۱ \end{cases} \xrightarrow[\text{می نویسیم.}]{\text{دستگاه را به صورت ماتریسی}}$$

$$\underbrace{\begin{bmatrix} a & b & c \\ a' & b' & c' \\ a'' & b'' & c'' \end{bmatrix}}_A \underbrace{\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}}_X = \underbrace{\begin{bmatrix} d \\ ۳ \\ ۱ \end{bmatrix}}_B$$

$$AX = B \rightarrow A^{-1}(AX) = A^{-1}B$$

$$\Rightarrow (A^{-1}A)X = A^{-1}B \Rightarrow IX = A^{-1}B$$

$$\Rightarrow X = A^{-1}B \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & -۱ & ۰ \\ ۰ & ۱ & ۲ \\ ۲ & -۱ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} d \\ ۳ \\ ۱ \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} d-۳ \\ \Delta \\ ۲d-۲ \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x = d-۳ \\ y = \Delta \\ z = ۲d-۲ \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=۲} ۲ = d-۳ \Rightarrow d = ۵$$

$$z = ۲d-۲ \xrightarrow{d=۵} z = ۲(۵)-۲ = ۸ \Rightarrow z = ۸$$

(هندسه تحلیلی - دستگاه معادلات خطی: صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

فرض کنیم $A^{-1} = [b_{ij}]_{3 \times 3}$ و A_{ij} برابر $-ij$ امین همسازۀ ماتریس A باشد،

داریم:

$$b_{ij} = \frac{1}{|A|} A_{ji}$$

$$b_{31} = b_{22} \Rightarrow \frac{1}{|A|} A_{13} = \frac{1}{|A|} A_{22} \Rightarrow \begin{vmatrix} 2m & 0 \\ 4 & 2 \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} 1 & m \\ 2m & -2 \end{vmatrix}$$

$$m^2 - 2m + 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

(هندسه تحلیلی - دستگاه معادلات فخطی: صفه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(نوید مبدی)

- ۱۲۲

$$a + 43 \equiv 21 \pmod{29}$$

با توجه به مفهوم سؤال می‌توانیم بنویسیم:

$$\Rightarrow a \equiv 21 - 43 \pmod{29} \Rightarrow a \equiv -22 \equiv 7 \pmod{29} \Rightarrow a = 7 + 29t, t \in \mathbb{Z}$$

کوچک‌ترین عدد سه رقمی a به ازای $t = 4$ به دست می‌آید و در این صورت

$$a_{\min} = 7 + 4 \times 29 = 7 + 116 = 123$$

خواهیم داشت:

$$\Rightarrow \text{مجموع ارقام} = 1 + 2 + 3 = 6$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفه‌های ۴۸ تا ۵۱)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

$$4x^{11} \equiv 4x^5 + 3x - 6 \pmod{7} \xrightarrow{(1)} 4x^5 \equiv 4x^5 + 3x - 6 \pmod{7} \Rightarrow 3x \equiv 6 \pmod{7}$$

$$\Rightarrow x \equiv 2 \pmod{7} \Rightarrow x \equiv -5 \pmod{7} \Rightarrow x = 7k - 5 \quad (k \in \mathbb{Z})$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۴ ✓

۳

۲

۱

(نوبت میبری)

۱۲۴ -

ماتریس مربوط به رابطه R به صورت

$$M = \begin{matrix} & \begin{matrix} a & b & c & d \end{matrix} \\ \begin{matrix} a \\ b \\ c \\ d \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

است. برای اینکه

مشخص کنیم چند عضو (x, x) در رابطه R وجود دارند، باید درایه‌های روی قطر

اصلی M^2 را به دست آوریم، یعنی هر سطر را در ستون نظیرش ضرب کنیم. داریم:

$$M^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

بنابراین در رابطه ROR هیچ عضوی با خودش رابطه ندارد.

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۵۸ تا ۶۲)

۴ ✓

۳

۲

۱

S: مجموعه اعداد طبیعی ۴ رقمی با ارقام مورد نظر

A: مجموعه اعداد طبیعی ۴ رقمی با ارقام مورد نظر فاقد رقم ۲

B: مجموعه اعداد طبیعی ۴ رقمی با ارقام مورد نظر فاقد رقم ۵

مطلوب سؤال، به دست آوردن مقدار $|\bar{A} \cap \bar{B}|$ است:

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - |A \cup B| = |S| - (|A| + |B| - |A \cap B|)$$

$$\begin{cases} |S| = 4^4, |A| = |B| = 3^4 \\ |A \cap B| = 2^4 \end{cases}$$

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = 4^4 - (2 \times 3^4 - 2^4) = 256 - 162 + 16 = 110$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۴

۳

۲

۱

(سید عادل رضا مرتضوی)

$$\begin{array}{ccc} \frac{P}{\downarrow} & , \frac{2P}{\downarrow} & , \frac{4P}{\downarrow} & , \frac{8P}{\downarrow} & , \frac{16P}{\downarrow} & , \frac{32P}{\downarrow} \\ \text{نفر آخر} & & \text{نفر سوم} & & \text{نفر اول} & & \end{array}$$

$$P + 2P + \dots + 32P = 1 \Rightarrow 63P = 1 \Rightarrow P = \frac{1}{63}$$

$$P \text{ (نفر سوم)} - P \text{ (نفر آخر)} = 8P - P = 7P = 7 \times \frac{1}{63} = \frac{7}{63} = \frac{1}{9}$$

(بهر و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰)

۴

۳

۲

۱

احتمال نیامدن ۶ در پرتاب تاس برابر $\frac{۵}{۶}$ و احتمال این که در پرتاب دو سکه،

حداقل یک بار رو بیاید برابر $\frac{۳}{۴}$ است. احتمال پیشامد مورد نظر با توجه به

$$\frac{۵}{۶} \times \frac{۳}{۴} = \frac{۵}{۸}$$

مستقل بودن دو پیشامد برابر است با $\frac{۵}{۸}$.

(ریاضیات گسسته - احتمال؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۴

۳

۲

۱ ✓

(رسول ممسنی منش)

احتمال مورد نظر تابع آن است که ابتدا کدام کیسه انتخاب شود. با انتخاب

هر کیسه و برداشتن یک مهره از آن و افزودن مهره به کیسه دوم، ترکیب

کیسه دوم دچار تغییر می‌شود. در صورتی که ابتدا مهره سبز از کیسه اول

انتخاب شود، در کیسه دوم ۲ مهره قرمز و ۶ مهره سبز و در صورتی که ابتدا

مهره سبز از کیسه دوم انتخاب شود، در کیسه اول ۳ مهره قرمز و ۳ مهره

سبز وجود خواهد داشت. با استفاده از قانون احتمال کل داریم:

$$P(\text{هر دو سبز}) = P(\text{دومی سبز و اولی سبز}) = \frac{1}{2} \times \frac{2}{5} \times \frac{6}{8} + \frac{1}{2} \times \frac{5}{7} \times \frac{3}{6} = \frac{23}{70}$$

(ریاضیات گسسته - احتمال: صفحه ۸۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

گیریم A پیشامد انتخاب ظرف اول، B پیشامد انتخاب ظرف دوم و C پیشامد

آن باشد که گوی انتخابی آبی است. احتمال مورد نظر برابر است

با $P(A|C)$ ، پس بنابر قاعدهٔ بیز داریم:

$$P(A|C) = \frac{P(A)P(C|A)}{P(A)P(C|A) + P(B)P(C|B)} = \frac{\frac{1}{2} \times \frac{6}{9}}{\frac{1}{2} \times \frac{6}{9} + \frac{1}{2} \times \frac{3}{8}}$$

$$= \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3} + \frac{3}{16}} = \frac{1}{3} \times \frac{48}{25} = \frac{16}{25} = 0.64$$

توجه کنید که احتمال انتخاب هر ظرف برابر $\frac{1}{2}$ می‌باشد.

(ریاضیات گسسته - احتمال: صفحه‌های ۱۶ تا ۹۰)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

اگر احتمال پیروزی در هر بار امتحان برنولی را p بگیریم، احتمال شکست آن

برابر $(1-p)$ است. پس داریم: $p(1-p)$ = (اولین پیروزی در تکرار دوم) p

$$(1-p)p = \frac{2}{9} \Rightarrow \begin{cases} p_1 = \frac{1}{3} \\ p_2 = \frac{2}{3} \end{cases}$$

$$P(A) = P(\text{اولین پیروزی در تکرار چهارم}) = (1-p)^3 \times p$$

$$p_1 = \frac{1}{3} \Rightarrow P(A) = \left(\frac{2}{3}\right)^3 \times \frac{1}{3} = \frac{8}{81}$$

$$p_2 = \frac{2}{3} \Rightarrow P(A) = \left(\frac{1}{3}\right)^3 \times \frac{2}{3} = \frac{2}{81}$$

پس بیشترین احتمال برابر $\frac{8}{81}$ است.

(ریاضیات گسسته - توزیع‌های گسسته احتمال: صفحه‌های ۹۴ تا ۹۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

افرازهای سه دسته‌ای $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ به صورت‌های کلی زیر است:

$$\frac{\binom{5}{1} \binom{4}{1} \binom{3}{3}}{2!} = 10 \quad \text{الف) دو دسته یک عضوی و یک دسته سه عضوی:}$$

$$\frac{\binom{5}{1} \binom{4}{2} \binom{2}{2}}{2!} = 15 \quad \text{ب) دو دسته دو عضوی و یک دسته یک عضوی:}$$

$$10 + 15 = 25 \quad \text{بنابراین کل تعداد افرازاها برابر است با:}$$

تذکر: چون در هر یک از دو وضعیت، دو دسته با تعداد عضو برابر وجود

دارد، پس تعداد حالت‌ها بر جایگشت آن‌ها ($2!$) تقسیم می‌شود.

(ببر و احتمال - مجموعه، ضرب دکارتی و رابطه: صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۴

۳

۲

۱ ✓